

Yurttaşlık Haklarımız Hayata Geçirilene Dek

Kadınların yerel yönetimlerde seçme ve seçilme hakkını getiren Belediye Kanunu'nun 3 Nisan'da kabul edildiği 1930 yılında, Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Kılıçkaya beldesinde seçimi kazanan Sadiye Hanım, Türkiye'nin ilk kadın belediye başkanı oldu. 1930'da belediye seçimlerine katılabilen kadınlar, üç yıl sonra köy ihtiyar meclisi ve muhtarı, 1934'te de milletvekili seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı elde ettiler. Türkiye, ilk kadın il belediye başkanı Müfide İlhan'ın Mersin'de seçilmesi içinse 1950'yi bekledi.

3 Nisan 1930 tarihinde yapılan düzenlemenin üstünden 92 yıl geçse de, "temsilde eşitlik" sağlanamadığından kadınların yurttaşlık mücadelesi devam etmekte. Cumhuriyet tarihinde geride bıraktığımız 19 yerel seçim sonucunda belediyelere 32.000'den fazla erkek; 156 kadın belediye başkanı seçildi.

Yerel yönetimlerde güncel tabloya baktığımızda;

- 50 bin 157 muhtardan sadece 1119'u kadın (%2.14) olup, Cumhuriyet tarihi boyunca hiç kadın muhtar çıkarmamış 4 il bulunmakta (Bitlis, Muş, Şanlıurfa ve Sinop).
- 1389 belediye başkanı koltuğundan sadece 21'sinde (%1.5) kadınlar oturuyor. (Yerel seçimlerde 43 kadın belediye başkanı seçilmesine rağmen, kayyum atamaları nedeniyle sayı 21'e düştü).
- 20 bin 745 belediye meclis üyeliklerinde 2 bin 283 kadın görevde. (Temsil oranı %11)
- 1272 il genel meclis üyesinin sadece 48'i kadın (%3,77)

Bu tablo da bize gösteriyor ki, bir asırdan fazladır verilen kadın mücadelesi sonucu kazandığımız ve kâğıt üzerinde neredeyse bir asırdır var olan haklarımızın hayata tam olarak geçirilmesinden hala çok uzak noktadayız.

Kadınların ilk kez oy kullandığı ve aday olduğu seçme ve seçilme hakkımızın 92. yıldönümünde, **KA.DER** olarak toplumsal ve siyasal yaşamda hak ettiğimiz yeri alana, herkes için çoğulcu, kapsayıcı, barışçıl, adil, eşitlikçi ve özgürlükçü demokratik düzen tesis olana kadar mücadelemizden vazgeçmeyeceğimizi hatırlatıyoruz. Kadınların birleşen gücü dünyayı yeniden kurmanın dinamiğidir.

O koltukların yarısı bizim! Yaşasın kadın dayanışması!

KA.DER (Kadın Adayları Destekleme Derneği)